

CASETEKSTER

Opgaveforklaring

Eleverne skal i grupper vurdere, om de følgende cases (i kursiv) er ulovlige – eller om de mener, at de burde være ulovlige. Eleverne skal derfor argumentere for og imod.

Underviseren kan i afsnittet "Lærerdel" finde inspiration til, hvad lovgivningen siger på området, samt hvorfor casen er lovlig/ulovlig. Her findes desuden nogle spørgsmål, der kan sætte gang i debatten.

CASE 1

Streaming eller andet medieforbrug

Da du snart skal holde fødselsdag, går du på Facebook og opretter en begivenhed, hvor du inviterer dine venner. For at gøre begivenheden lidt mere interessant, beslutter du dig for at gå på Google og finde et billede af en masse flag og balloner. Du downloader billedet og bruger det derefter som coverbillede på begivenheden. Er dette lovligt?

Svar: (ULOVLIGT)

Lærerdel

- Loven om ophavsret sikrer, at man som indehaver at et litterært værk – uanset type – altid har rettighederne til denne. Dette gælder også på digitale medier, hvorfor man som udgangspunkt skal have tilladelse fra indehaveren, hvis man ønsker at bruge billedet.¹
- Man må dog godt lave enkelte digitale kopier, men kun til personlig brug eller til brug indenfor sin husstand.¹

¹ <https://kum.dk/kulturpolitik/ophavsret/billedkunst-og-fotografier/#c81821>

² https://borsen.dk/nyheder/politik/artikel/1/380061/eu-lande_vedtager_reform_af_ophavsret_i_eu.html

- På Google har man mulighed for at ændre i søgeindstillingerne omkring brugsrettigheder, således at kun billeder, der må anvendes uden forudgående samtykke kommer frem.
- Et nyt EU-direktiv (vedtaget i 2019, og skal implementeres inden 2021) lægger desuden op til, at det nu også er platformen, hvori værket deles, der har et ansvar for, at værket ikke bliver delt uden tilladelse. Dette vil højst sandsynligt påvirke virksomheder som Google og Facebook, når direktivet bliver skrevet ind i den danske lovgivning.²
- En pointe for eleverne kan være, at selvom de som udgangspunkt kun deler et litterært værk med nogle få venner, så kan det måske være, at det pludselig går viralt, hvorfor de på denne måde kan komme i problemer.

Spørgsmål du som lærer kan stille:

- Er eleverne overraskede over, at de ikke uden videre må gøre brug af billeder fra Google? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Synes eleverne, at lovgivningen omkring ophavsret giver mening i en digital verden, hvor vi deler ting med hinanden som aldrig før?

CASE 2

Deling af blufærdighedskrænkende billeder

1) Et kærestepar på 15 år, beslutter sig en dag for at tage nogle intime billeder af sig selv og sende dem til hinanden, hvor begge inden da har ytret et ønske om at modtage billederne først. Er dette lovligt?

a) Nogle måneder efter, slår kæresteparret op med hinanden. Den ene giver den anden besked om at slette billederne, men nægter at gøre det. Er dette lovligt?

b) Det ender i et stort skænderi imellem det tidligere kærestepar, og den ene vælger nu i vrede at dele de intime billeder med andre. Er dette lovligt?

Svar:

1) LOVLIG, a) ULOVLIG, b) ULOVLIG

Lærerdel

- Loven omkring deling af intime/pornografiske billeder og videoer kan være kompliceret. Her følger en opsummering af lovgivningen:³
- Man inddeler intime billeder/videoer i to typer: pornografisk materiale og ikke-pornografisk materiale.

Pornografisk materiale er, når der bliver gjort noget tydeligt seksuelt, eller når der er fokus på kønsorganerne.

- Er man mindst 15 år, og videredeler denne form for materiale uanset om man har fået lov eller ej, og den/de implicerede i materialet er under 18 år, kan man blive dømt for både blufærdighedskrænkelser og/eller distribution af børneporno.
  - Straffen kan øges afhængig af, hvor mange man videredeler til.
- Dog må man som kærestepar på 15-17 år godt sende denne form for materiale til hinanden ved forudgående samtykke – men altså kun, hvis man er kærestepar.

³ <https://www.dkr.dk/it/deling-af-billeder/> og "Når børn og unge deler intime billeder på nettet" af Red Barnet m.fl.

⁴ <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=samtykke>

- Er man mindst 15 år og sender et pornografisk billede eller video af sig selv til en anden person (uanset alder) uden forudgående samtykke, kan man ligeledes straffes for blufærdighedskrænkelser.

- Personer under 15 år kan ikke straffes i nogen tilfælde.

Ved ikke-pornografisk materiale, kan man være helt eller delvist afklædt, men fokus er ikke på kønsorganerne, mens der ligeledes heller ikke bliver gjort noget af tydelig seksuel karakter.

- Er man mindst 15 år og videredeler denne form for materiale uden at have fået lov, kan man blive dømt for krænkelse af privatlivet.
  - Straffen kan øges afhængig af, hvor mange man videredeler til.
  - Personer under 15 år kan ikke straffes.

- Et samtykke kan til enhver tid trækkes tilbage, hvorfor man som modtager skal slette de billeder/videoer man har modtaget, hvis man får besked på at gøre det.

Spørgsmål du som lærer kan stille:

- Hvad forstår eleverne ved ordet "samtykke"?
  - Samtykke skal forstås som et andet ord for tilladelse.⁴
- Hvad tænker eleverne om, at man kan blive dømt for børneporno i sådanne sager?
- Hvad tænker eleverne om dét, at der gælder særlige regler for unge op til 18 år?
- Hvad tænker eleverne om dét, at man til hver en tid kan trække sit samtykke tilbage?
- Hvad tænker eleverne om inddelingen af ikke-pornografisk og pornografisk materiale?

